

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेसन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

□ वर्ष १२ □ अंक २८ २०८० फागुन १३ गते आईतवार

Sunday 25, FEB 2024

क्राइम अपरेसन साप्ताहिक

पत्रिकाको इ-पेपर

www.crimeoperation.net

मा लगइन गर्दा हेर्न सतपूर्ण

महानुभावहरूमा हार्दिक

अनुरोध गर्दछु ।

सतपाठक

कोशी प्रदेशमा आजदेखि चैत ३ गते सतम ढाढुरा रुवेला खोप अभियान

विराटनगर । ढाढुरा रुवेला रोग निवारण गर्ने उदेश्यले संचालन हुने राष्ट्रिय व्यापी खोप अभियान अन्तर्गत कोशी प्रदेशमा आज देखि चैत ३ गते सम्म ढाढुरा रुवेला खोप अभियान संचालन हुने भएको छ ।

ढाढुरा रुवेला खोप अभियान को खोप समन्वय समिति पदाधिकारी, संचारकर्मीहरु तथा सरोकारवालाहरूसँग विराटनगरमा भएको अभिमुखिकरण कार्यक्रम मा प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयका निर्देशक ज्ञान बहादुर बस्नेतले सो कुरा जानकारी गराएको हो ।

ढाढुरा रुवेला खोप अभियान अन्तर्गत फागुन १३ गते कोशी

प्रदेशका भोजपुर, तेह्रथुम, विकास उच्च माध्यमिक मोरङ र उदयपुरमा जिल्लामा शुभारम्भ हुने भएको छ । जस अनुसार मोरङ जिल्लामा आज विराटनगर महानगर पालिका-१५ स्थित जन

अभियान अन्तर्गत कोशी प्रदेशका ९ महिना देखि १५ वर्ष सम्मका ८ लाख ९३ हजार ९३४ जनालाई खोप लगाइने भएको छ । कोशी प्रदेशमा ९ महिना देखि ५९ महिना सम्मको जनसङ्ख्या ३ लाख ६४ हजार ७०६ र ५ वर्ष देखि १५ वर्षको जनसङ्ख्या ५ लाख २९ हजार २२८ रहेको छ ।

खोप सञ्चालनका लागि प्रदेशभरका ८ हजार ३६६ खोप केन्द्रमा १२ हजार ६९८ स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने भएको छ । विद्यालयलाई लक्षित गर्दै खोप केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएका छन् । विद्यालय बाहिर बाँकी अन्तिम पेजमा...

आगलागि हुँदा बालकको मृत्यु, लाखौं धनमालको क्षति

विराटनगर । भूपाको पोष्टमाटमको लागि प्रादेशीक भूपा गाउँपालिका-४ भान टोली स्थितमा आगोलागी हुँदा आगो ले जलेर एक जना बालकको मृत्यु भएको छ ।

पराको कुन्युमा अचानक आगोलागी हुँदा सोहि स्थान रहेको ४८ वर्षीय ईनाम हुसेन सेखको १ तले टिनको छानो भएको कच्ची घरमा आगोलागी हुँदा सेखको ४ वर्ष ६ महिनाको छोरा अतिप हुसेनको जलेर घटनास्थलमै मृत्यु शुक्रवार भएको थियो ।

घटनाको जानकारी पाएसगै ईलाका प्रहरी कार्यालय कुमरखोढाबाट प्रहरी टोली खटिगई पाराम्भिक अनुसन्धान गरी शवलाई

अस्पताल भद्रपुर पठाई घटना सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भईरहेको छ ।

आगोलागीबाट ईनाम हुसेन शेख र ३२ वर्षीय शाकिर हुसेन सेखको भान्सा घर भित्र रहेको खान्दान, भाडावर्तन, लत्ता कपडा र नजिकै रहेको मस्जिद समेत पुर्णरुप जलेर नष्टहुँदा अन्दाजी ८ लाख बराबरको क्षति भएको छ ।

उक्त आगोलागी नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, भद्रपुर र बिर्तामोड नगरपालिकाको दमकल र स्थानीयवासी हरूको सहयोग वेलुका साढे ६ बजे नियन्त्रणमा लिएको आएको थियो ।

राष्ट्रिय टग अफ वार प्रतियोगिता

महेन्द्र मोरंग आदर्श बहुमुखि क्याम्पसमा

विराटनगर । नेपाल डोरी तान संघको आयोजनामा दोस्रो राष्ट्रिय टग अफ वार प्रतियोगिता महेन्द्र मोरंग आदर्श बहुमुखि क्याम्पस विराटनगरको प्रांगणमा हुने भएको छ ।

संघको कोशी प्रदेश अध्यक्ष रिता न्यौपानेले विराटनगरमा पत्रकार सम्मेलन गरी दोस्रो राष्ट्रिय टग अफ वार प्रतियोगिता महेन्द्र मोरंग आदर्श बहुमुखि क्याम्पस विराटनगरको प्रांगणमा फागुन १८ र १९ गते हुने जानकारी गराएका हो ।

प्रतियोगितामा विभिन्न जिल्ला र प्रदेश हुदै छानिएर आएका ७ प्रदेशका ७ टिम तथा ३ विभागीय टिम नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र

सशस्त्र प्रहरी बल गरि नगद ५० हजार तथा मेडल, शिल्ड र प्रमाणपत्र प्रदान गरिने न्यौपानेले बताए । २०६४ सालमा विधिवत दर्ता भएको यस संघले विभिन्न प्रतियोगिताहरू संचालन गर्दै आइरहेको छ । नेपालको पुरानो बाँकी अन्तिम पेजमा...

खुशीको खबर ! खुशीको खबर ! खुशीका खबर !

“कृषिमा आत्मनिर्भर अभियान”

कस्टम हायरिड सेवा किन ?

- ✓ छोरो राम्ररी काम गर्नसक्ने घेरै काम गर्न सक्ने ।
- ✓ कृषि कार्यको लागि मेसिनहरू माडामा उपलब्ध गराई लागत घटाउने र उत्पादन बढाउने ।
- ✓ कृषि प्राविधिकको परामर्श सेवा कि सुलभ उपलब्ध गराउने ।

चाहिँ सेत जोल्ज, रोल्ज, सिवाई गर्दै देखि अक्काली चक्क्याउने सबै प्रकारका कृषि यन्त्रहरू खिज अवसरका माडामा उपलब्ध छ ।

लार्ज रोल्ज (कल्लि चिक्ने)

बुम स्प्रिन्जर

लार्ज होरिजन्टल

रोल्ज जोल्ज

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

पत्रकारिताको क्षेत्रमा राम्रो काम गर्ने ।

आर्या न्यूरो हस्पिटल

कञ्चनबारी, विराटनगर-३

निःशुल्क न्यूरो OPD

समयः १२:०० बजे देखि

तलका मध्ये कुनै समस्या देखिएमा

- टाउको दुख्ने, टाउको भारी हुने
- हात खुट्टा दुख्ने, हात खुट्टा नचल्ने (Paralysis) हुने
- हात खुट्टा नल्ने, सुत्तो हुने, हिड्न उभिन नसक्ने हुने
- हात खुट्टा भ्रमभ्रम गर्ने, पोल्ने, हात खुट्टा काम्ने
- घोट्टी पछाडि दुख्ने, डाख दुख्ने
- मुख बाझिने, आँखा बन्द नहुने, एउटै कुरा दृष्टा देख्ने

- खाने कुरा निल्ले नाहो हुने, बोली नजान्ने
- (प्रष्ट) आवाज नजान्ने
- चक्कर लाग्ने, हिड्दा सड्ने
- निमी लाग्ने, घुम्ने लाग्ने, बेहोस हुने
- कुराहरू बिर्सने, बेचुरका कुराहरू गर्ने

डा. पंकज राज नेपाल
वरिष्ठ न्यूरो सर्जन तथा प्रबन्ध निर्देशक

9802760888

कोशी प्रदेशमा...

रहेको बालबालिकाले पनि विद्यालय मा रहेको खोप केन्द्रमा खोप लगाउने व्यवस्था मिलाइ को निर्देशक बस्नेतले जानकारी गराए।

मोरङ र सुनसरी जिल्लामा ४२/४२ गरी ८४ जनामा दादुरा रुवेला देखिएको थियो। यो वर्ष मोरङको सनवर्सी नगरपालिका र जहदा गाउँपालिकामा दादुरा रुवेला देखिएको छ।

नेपालले सन् २०१९ र पछि सन् २०२३ मा निवारणको लक्ष्य लिए पनि सम्भव नभएपछि सन् २०२६ सम्म दादुरा रुवेलालाई निर्मूल पने लक्ष्य लिएको छ। सन् २०२२-२०२३ मा नेपालको धेरै जिल्लाहरूमा दादुरा रुवेलाका विरामी देखा परे महामारी फैलिएपछि २०२६ मा निर्मूल पने लक्ष्य लिएको हो। खोप अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन सबै तहसुतकाका व्यक्तिहरु सहभागी भई

अभियानलाई सफल बनाई दिन निर्देशक बस्नेतले अपिल समेत गरेका थिए।

राष्ट्रिय...

खेल भएपनि लामो समयदेखि ओभरलेमा परेको डोरी तान खेललाई प्रवर्धन र विकास गर्नु प्रतियोगिताको मूल उद्देश्य रहेको छ। प्रतियोगितामा करिब १९ लाख खर्च हुने अनुमान गरिएको छ।

प्रतियोगिताको उद्घाटन कोशी प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री राजेन्द्र कुमार कार्कीले गर्ने छन्। त्यसै गरी प्रतियोगिताको समापन राष्ट्रिय खेलकुद परिषदका सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङ हुने छ।

प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी सहित पत्रकारहरु सम्मानित

विराटनगर। प्रतिनिधि सभाको उपसभामुख इन्दिरा रानाले पत्रकारिता, लोकतन्त्र र स्वतन्त्रता एकअर्काको परिपूरक रहेको बताएकी छन्।

इटहरीस्थित नयन एडभर टाइजिड मिडिया प्रालिद्वारा सञ्चालित प्रदेश खबरको पहिलो वार्षिकोत्सव कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि रहेकी उनले हरेक ठाउँमा पत्रकारको अहम भूमिका रहने बताएकी हुन्।

'पत्रकारिता, लोकतन्त्र र स्वतन्त्रता एकअर्काको परिपूरक हुन्,' उपसभामुख रानाले भनिन्, 'मैले जेलभित्र बसेर काम गरेको अनुभव रहेका कारण पनि पत्रकारहरूसँग नजिक छु।'

उनले पत्रकारहरू नागरिक अधिकारका पैरवी गर्ने कलम जीवीहरू रहेको बताइन्। उपसभामुख रानाले भनिन्, 'पत्रकारिता क्षेत्रमा रहेर लामो समयसम्म निरन्तर जनताका आवाज मुखरित गर्नेहरूलाई सम्मान गर्नु सकारात्मक पक्ष हो। खासगरी

पत्रकारिताका कारण भ्रष्टाचार शून्य हुन पनि सहज पुग्छ।'

उनले पत्रकारिताको माध्यमबाट देशमा भइरहेका भ्रष्टाचार, बेथिति चिर्न सकिने बताउँदै अवको पत्रकारिता जनमुखी हुनुपर्ने बताइन्।

उक्त कार्यक्रमको अवसर पारेर कोशी प्रदेशमा रहेका प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी, क्रियाशील पत्रकार र शुभचिन्तकहरूलाई पनि सम्मान गरिएको थियो।

प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी हर्ष सुब्बा (सुनसरी), कृष्णविनोद लम्साल (सुनसरी), भवानी बराल (सुनसरी), शिवबहादुर कार्की (मोरङ), चन्द्र भण्डारी (भक्तपुर), कृष्ण आचार्य (खोटाङ), कौशल चेम्जोङ (उदयपुर) र सञ्जय सन्तोषी राई (धनकुटा)लाई सम्मान समेत गरियो। उनीहरूलाई दोसला ओढाएर सम्मान पत्रले सम्मान गरिएको थियो।

सम्मानित व्यक्तिमध्ये सुब्बा २०२९ सालदेखि पत्रकारिता पेशामा आवद्ध छन्। लम्साल ३० को दशकदेखि नै पत्रकारिता पेशामा आवद्ध रहेका छन्। उनको नेतृत्वमा तत्कालीन पत्रकार संघलाई २०५३ सालमा सुनसरीबाट पत्रकार महासंघ बनाइएको थियो। यसैगरी बराल चार दशकयता पत्रकारितामा आवद्ध छन्। कार्की २०२० को दशकदेखि पत्रकारितामा आवद्ध छन् भने आचार्य २०३२ सालदेखि पत्रकारिता पेशामा आवद्ध छन्। यसैगरी चेम्जोङ पञ्चायती व्यवस्थाको विरुद्धमा कलम चलाउँदै आएका छन्। राई ०४३ सालदेखि पत्रकारितामा सक्रिय छन्।

यसैगरी उत्कृष्ट फोटो पत्रकारिता पुरस्कार २०८० बाट युसैगरी उत्कृष्ट पत्रकारिता पुरस्कारबाट किशोर बुढाथोकी, उत्कृष्ट पत्रकारिता पुरस्कारबाट सुरेन्द्र भण्डारी, टीका खतिवडा र सुजनशील पत्रकारिता पुरस्कारबाट विवेक विवश रेग्मी पुरस्कृत भएका छन्। उनीहरूलाई जनही नागद ११ हजार एक सय ५९ रुपैयाँसहित दोसला र सम्मान पत्रले पुरस्कृत गरियो।

पुरस्कृतहरू वन्त लामो समयदेखि राष्ट्रिय समाचार समितिमा आवद्ध छन् भने राष्ट्रिय फोटो पत्रकारिता समूहका अध्यक्ष छन्। उनी डेढ दशकयता फोटो पत्रकारिता गर्दै आएका छन्। यसैगरी बुढाथोकी अन्नपूर्ण पोस्टसँग आवद्ध छन्। विराटनगरमा बसेर आपराधिक क्षेत्रलाई विट बनाएर पत्रकारिता गर्दै आएका बुढाथोकी करिब दुई दशकदेखि पत्रकारिता पेशामा आवद्ध छन्। यसैगरी भण्डारी करिब डेढ दशक र खतिवडा करिब एक दशकदेखि पत्रकारितामा आवद्ध छन्। दुवैजना प्रदेश खबरसँग आवद्ध छन्।

यसैगरी रेग्मी करिब एक दशकदेखि पत्रकारिता पेशामा आवद्ध छन्। उनी हिमाल प्रेस र राजधानी दैनिकमा आवद्ध छन्। यसैगरी पर्यटनको क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याएको भन्दै नारायण पौडेल र दीपक थापालाई सम्मान गरिएको थियो। यसैगरी चार दशकयता पत्रपत्रिका वितरण गरी समाजलाई सुसूचित गराउँदै आएका लेखराज श्रेष्ठ र सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याएको भन्दै आरवी कटवाललाई सम्मान गरिएको थियो।

प्रदेश खबरका अध्यक्ष पवन अधिकारीले प्रेस स्वतन्त्रता सेनानीबाट उपाधि प्राप्त गरेका वरिष्ठ पत्रकारलाई सम्मान गरिएको र हाल क्रियाशील रहेका पत्रकारहरूलाई पुरस्कार प्रदान गर्न पाउनु खुशीको कुरा रहेको बताए। उनका अनुसार मिडिया हाउसले कोशी प्रदेशलाई प्राथमिकतामा राखेर विभिन्न प्रदेशका कार्यक्रम सम्प्रेषण गर्दै आएको छ। पछिल्लो समय डिजिटल पत्रकारिताको विकाससँगै आफूहरूले सत्य, तथ्य र निष्पक्ष रही पत्रकारिता गर्दै आएको उनको भनाइ छ।

'हामीले जिम्मेवार पत्रकारिता गर्नुपर्छ, भन्ने उदेश्यले निरन्तर जनताका आवाजलाई मुखरित गरिरहेका छौं,' अधिकारीले भने, 'पत्रकारिता क्षेत्र जिम्मेवारसँगै जनतालाई सुसूचित गराउनमा हामी प्रतिबद्ध छौं।'

कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघका केन्द्रीय सदस्य अमर खड्का, वरिष्ठ पत्रकार, प्रेस स्वतन्त्रता सेनानीद्वय हर्ष सुब्बा र चन्द्र भण्डारी, अनलाइन पत्रकार संघका अध्यक्ष डिल्ली सापकोटा, पुरस्कृत व्यक्ति मध्येबाट सुरेन्द्र भण्डारी, प्रेस सेन्टरका उपमहासचिव राजन केडी, प्रेस युनियन कोशीका महासचिव सञ्जीव बगले, प्रेस चौतारी नेपालका अनुशासन कमिटिका सदस्य त्रिलोचन पौडेल, प्रेस युनियन सुनसरीका सचिव बाबुराम कार्की लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए।

रक्तदान गरौं स्वस्थ जीवन बिताऔं

- तपाईं हामीले दिएको एक यूनिट रगतले तीनजना सम्मको ज्यान बच्न सक्दछ,
- हरेक स्वस्थ व्यक्तिले तीन-तीन महिनामा रक्तदान गर्न मिल्छ,
- १८ वर्ष देखि ६५ वर्षको उमेरसम्म रक्त दान गर्न सकिन्छ,
- रगतको अन्य विकल्प नभएकोले रक्तदान नै एक मात्र उपाय हो,
- रक्तदानमा कुनै धर्म र जात हुँदैन,
- रक्तदान दानमध्ये सबैभन्दा ठूलो दान अर्थात् जीवन दान हो,
- प्रयोगमा नआएको रगत सम्बन्धित ठाउँमा फिर्ता गरौं,
- आफूले पनि रक्तदान गरौं, अरुलाई पनि रक्तदान गर्न प्रेरित गरौं।

नेपाल सरकार, विज्ञापन बोर्ड

विराटनगर महानगरपालिकाको सूचना

- मिसावट गरिएका, सडकलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुराहरु नखाऔं।
- उपभोक्ता हित संरक्षणमा चनाखो बनौं।
- छाला भएको मासु नखाऔं र विक्री तिबरणमा समेत निरुत्साहित गरौं।
- आखद रंग प्रयोग गरेका खाद्य पदार्थहरुको उपभोग बहिस्कार गरौं।
- छाडा चौपायाको नियन्त्रण गरौं, घरपालुवा चौपायाहरु छाडा नछाडौं।
- सडक तथा पेटीकीनयारामा आवागमन अवरोध हुने गरी निर्माण समारी नराखौं तथा व्यापार व्यवसाय नगरौं।
- बसोबास स्थल, टोलमा व्यवसायिकरूपमा पशुपालन कुखुरा पालन गर्दा छर्छमेकमा असर नपर्ने गरी पालौं।
- सवारी साधनहरु तैकिएको स्थानमा मात्र पार्किङ गरौं।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं।
- बालश्रम शोषणविरुद्धको आन्तरिकता पालना गरौं बालश्रम शोषण मुक्त नगरको स्थापना गरौं।
- बालश्रम शोषण समाजिक अपराध हो।
- विराटनगर उपमहानगरपालिका क्षेत्रका प्रत्येक घरलाई बालसंरक्षणगृहको रूपमा स्थापित गरौं।
- सार्वजनिक स्थलमा जतातै फोहोरमैला नफालौं।

यो धुमपानको आदत रोजिवो तरीकाले कसै छुट छ, पहिले सिगरेट हात्ती फुत्छ, फेरी सिगरेट हात्तीलाई फुकि हाल्छ।

सप्तपादकीय

खोप अभियान सफल पारौ

दादुरा रुवेला खोप अभियान देशव्यापी रूपमा दोस्रो पटक संचालन भई तेस्रो पटक अभियानको शुरुवात फागुन १३ गते अर्थात आजै शुरु भई रहेको छ। यो अभियान कोशी प्रदेशमा चैत ३ गते सम्म संचालन हुने छ। हरेक वालवालिकाले खोप लगाएको भए लक्ष्य लिएकै समयमा निवारण हुन्थ्यो। तर खोपको कभरेज कम भएकोले दादुरा निवारणको लक्ष्य चुनौती बन्दै गएको छ। सन् २०१९ मा दादुरा उन्मुलको लक्ष्य राखिएकोमा त्यसपछि संक्रमित फेला परेपछि सन् २०२३ सम्म उन्मुलन गर्ने प्रतिवद्धता गरेका थिए। त्यसमा पनि सम्भव नभएपछि सन् २०२६ सम्म दादुरा निवारण गर्ने लक्ष्य लिएको छ।

दादुरा रुवेला खोप अभियान अन्तर्गत फागुन १३ गते कोशी प्रदेशका भोजपुर, तेह्रथुम, मोरङ र उदयपुरमा जिल्लामा शुभारम्भ हुनेछ। अभियान अन्तर्गत कोशी प्रदेशका ९ महिना देखि १५ वर्ष सम्मका ८ लाख ९३ हजार ९३४ जनालाई खोप लगाइने भएको छ। कोशी प्रदेशमा ९ महिना देखि ५९ महिना सम्मको जनसङ्ख्या ३ लाख ६४ हजार ७०६ र ५ वर्ष देखि १५ वर्षको जनसङ्ख्या ५ लाख २९ हजार २२८ रहेको छ। खोप सञ्चालनका लागि प्रदेशभरका ८ हजार ३६६ खोप केन्द्रमा १२ हजार ६९८ स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने भएको छ।

त्यसैले यस अभियानमा आम नेपाली जनताले आफ्ना वालवालिकाहरूलाई खोप केन्द्रमा लगी खोप लगाउनु पर्छ। प्राय विद्यालयमा खोप केन्द्र रहेकाले विद्यालयका विद्यार्थीको लागि मात्र भएको भ्रममा नपरी समुदाय भित्र रहेका ९ महिना देखि ५९ महिना सम्मका वालवालिकालाई खोप लगाई दादुरा रुवेला रोग निवारणमा आम जनसमुदाय लागेर सफल बनाउन जरुरी छ।

साप्ताहिक राशिफल

	मेघ (बु, च, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) : दम्पतिमा घरघरौसी विषयलाई लिएर वादविवाद बढेर असमझदारी बढ्ने सम्भावना छ। मनोरञ्जन र भ्रमणको योग छ।
	वृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) : वाणीको प्रभावले महत्वपूर्ण काम गर्ने छ भने मनोरञ्जन एवम् अध्ययन भ्रमणको समेत अवसर मिल्ने योग छ।
	मिथुन (क, कि, कु, घ, ड, छ, के, को, ह) : युवा वर्गका लागि रमाइलो बातवार्णको अवसर मिल्ने छ। इष्टमित्रका सहयोगले महत्वपूर्ण काम गर्ने।
	कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डो, डे) : युवावर्गका लागि मनोरञ्जन एवं प्रेम प्रसङ्गमा रमाउने योग रहनुका साथै कतै भ्रमणमा जाने योग छ।
	सिंह (सा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे) : उच्च मनोबल रहनाले महत्वपूर्ण काममा सफलता मिल्ने छ। भने वार्दविवादमा समेत जित तपाईंको हुने छ।
	कन्या (टो, प, पी, पु, ष, ष, ठ, ढ, ढे, पो) : घरायसी र पारिवारिक विषयले चिन्ता बढाउने छन। वैदिक क्षेत्रका काममा सफलता मिल्ने योग रहेको छ।
	तुला (रा, री, रु, रे, रो, ता, ती, तु, ते) : भोग विलासका सामग्री हरूको किनमेलमा पैसा खर्च गराउला। काममा विघ्न बाधाहरु आउन सक्नेछन।
	बृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, पा, पि, फु) : बुद्धिको प्रभावले ठुला-ठुला समस्या हरूमा समाधान निकाल्नलाई योग छ। मित्रहरुको सहयोग राम्रो रहने छ।
	धनु (यो, भा, भी, भू, घ, फा, ड, भे) : धार्मिककाममा महत्वपूर्ण सहभागिता जनाउनुपर्दछ। व्यापारीवर्गका लागि मनमो आमदानीको योग छ।
	मकर (भो, जा, जी, जु, जे, ख, बि, खु, ख, गी, गी) : धार्मिक उर्व समाजिक काममा मान सम्मान मिल्ने योग छ। महिनाको उत्तराश्रयमा सामान्यवादीवादमा समेत तान्ने छ।
	कुम्भ (गु, गे, गो, सो, सी, सु, से, सो, र) : सानो तिनी चोटपटकको सम्भावना र हेक्काले सतर्कता अपनाउनु होला। भाग्यले राम्रो साथ दिनाले सफलता मिल्नेछ।
	मीन (वी, वु, व, ज, जे, वो, च, ची) : उच्च मनोबल रहनाले महत्वपूर्ण काममा सफलता मिल्ने छ। भने वार्दविवादमा समेत जित तपाईंको हुने छ।

बैकहरूले ऋणीलाई ठगिरहेका छन् ?

भुवन दहाल

गत केही समयदेखि केही व्यक्ति नेपालका बैकहरू विरुद्ध विभिन्न आरोप लगाइरहेका छन्। यो सूचीमा नेपालका सबैभन्दा ठूला दुई पार्टीका महत्वपूर्ण नेताहरू पूर्वप्रधान मन्त्री तथा नेकपा एमालेका अध्यक्ष खड्गप्रसाद शर्मा ओली र नेपाली कांग्रेसका सभापति प्रत्यासी तथा सांसद शेखर कोइराला पनि जोडिएका छन्।

२०८० माघ १९ गते बैक तथा वित्तीय क्षेत्र कर्मचारी संघ नेपाल, राष्ट्रिय समितिको तुलसीलाल स्मृति प्रतिष्ठान, च्यासलमा आयोजित राष्ट्रिय महाधिवेशनमा बोलाई पूर्वप्रधान मन्त्री ओलीले बैकहरू मिटरव्याजी भएको लगायत अन्य गम्भीर आरोपहरू पनि लगाउनुभएको थियो। बैकहरू मिटरव्याजी हुन् भन्ने लगायतका आरोप लगाइ रहनुभएका उहाँको पार्टीका पूर्व केन्द्रीय सदस्य तथा व्यवसायी दुर्गा प्रसाई त पूर्वप्रधानमन्त्री ओली पनि आफ्नो धारणाका जोडिन आएको कुरा सगौरव बताउँदै हुनुहुन्छ। दुई-दुई चोटि प्रधानमन्त्री हुनुको अलावा पछिल्लो दुवै आम-चुनावमा जनमत (समानुपातिक मत) का हिसाबले पहिलो पार्टीका अध्यक्षको उखानन्दकृष्ण सहित आफ्ना कुरा राख्ने शैलीले सर्वसाधारणलाई पनि प्रभाव पारेको देखिन्छ।

उहाँ स्वयम् प्रधानमन्त्री भएको बेला नियुक्त हुनुभएका गभर्नर तथा जेपुटी गभर्नरहरूको नेतृत्वमा हाल बैक क्षेत्र रहेको छ। उहाँ जस्तो देशको सबै भन्दा ठूलो पार्टीको अध्यक्षले लगाउनुभएको आरोपहरूको बारेमा जनतालाई यथायथ कुरा नवताउने हो भने देशलाई क्षति हुने ठानी यो लेख तयार गरेको छु।

बैक विरुद्ध ओलीका पाँच आरोप र यथायथ

१. तीन/तीन महिनामा

व्याज साँवामा जोड्ने हुनाले बैकहरू मिटरव्याजी हुन्।

तथ्य : नेपाल सरकारले गठन गरेको मिटरव्याजी अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यदलले मिटरव्याजीलाई निम्न हिसाबले परिभाषा गरेको छ :

“अधिकांश गरिब तथा निरक्षर व्यक्तिहरूले पैसाको गर्जो टार्नेका लागि चर्को व्याजमा पैसा लगाउने धन्दा गर्नेहरूसँग कानुनी रूपले अस्वीकार्य / प चर्चित दरभन्दा धेरै बढी व्याज तिर्ने कबोल गरी ऋण लिने र त्यसो गर्दा ऋणदाताले एउटा कागजमा कानुनी रूपले स्वीकार्य दर राखी अर्को समानान्तर कागज खडा गरी उच्च दरको व्याज लिने, ऋणीले तिरेको साँवा-व्याजको हिसाब नराखी वा तमसुकमा दरपीठ नगरी रकम तिरेको छैन भन्ने, रकम चुक्ता भइसकेपछि पनि तमसुक नच्याती पैसा नतिरेको भनी अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने, तमसुकमा उल्लिखित अड्डामा पछि आफै अड्ड थप गरी ऋणीले लिएको वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वास्तविक ऋणभन्दा केही गुणा बढी रकम दावी गर्ने, ऋण लिएको मितिभन्दा धेरै वर्ष अघिको मिति राखी तमसुक बनाई अनधिकृत व्याज असुल गर्ने, ऋण दिँदा एउटा बैली कायम गरी त्यसको निश्चित प्रतिशत रकम कडा गरी बाँकी रकम मात्र ऋणीलाई दिई पूरै रकमको उच्चदरले व्याज सहित असुली गर्ने, ऋणीसँग वास्तविक ऋणको तेब्बर रकमको तमसुक बनाई निजको जग्गा समेत दृष्टि बन्धक राख्ने र कागजी ऋण तिर्न नसकेकोमा त्यस्तो दृष्टिबन्धक रजमा रजि स्ट्रेसन पास गरी लिने,

वा सोभन्दा बढीको तमसुक खडा गरी ऋणीले ऋण तिरेपछि फिर्ता गर्ने शर्तमा ऋणीको घरजग्गा राजीनामा पास लिने तर रकम भुक्तान भइसकेपछि पनि उक्त घरजग्गा फिर्ता नगरी हडप्ने गरेको, खाली चेकमा सही गराई राख्ने र आफै चेकमा मिति तथा रकम भरी चेक वाउन्स लगायतका मुद्दामा फसाउने गरेको वा सोको धम्की दिई गैरकानुनी रूपले ऋणको धेरै गुणा रकम असुल्ने, ऋणीलाई पारिश्रमिक नदिई काममा लगाउने, ऋणीको यौनशोषण वा ऋणी विरुद्ध यौनहिंसा गर्ने गरेको लगायतका अपराधमा संलग्न हुने साहु-महाजन तथा ऋणदातालाई मिटरव्याजी भनेर बुझ्न सकिन्छ।”

उपरोक्त कार्यदलले परिभाषा गरेको मिटरव्याजी र पूर्वप्रधानमन्त्रीको परिभाषा को मिटरव्याजीमा छेउपुच्छर केही मिल्दैन। मिटरव्याजी हरूले गर्ने कुनै वदमासी नगर्निकन पनि बैकहरू मिटरव्याजी हुन् भन्ने संगीन आरोप सुन्न अभिशप्त छन्।

कुनै पनि बैकले सबै ऋणीको व्याज ३/३ महिनामा साँवामा जोड्दैनन्। कुनै ऋणीले ३/३ महिनामा व्याज तिर्ने शर्तमा ऋण लिनुभएको छ र तिर्नुभएन भने उहाँको मात्र जोडिने हो। कुनै ऋणीले ११.३८ प्रतिशत व्याजदरमा (नेपाल राष्ट्र बैकको प्रतिवेदन अनुसार पुस २०८० मा बैकिङ क्षेत्रको औसत कर्जाको व्याजदर ११.३८ प्रतिशत थियो) कर्जा लिनुभएको छ र उहाँले मात्र जोडिने हो। कुनै ऋणीले ११.३८ प्रतिशत व्याजदरमा (लघु वित्त संस्थाहरूले पनि १५ प्रतिशत भन्दा बढी व्याजदर लिन पाउँदैनन्)।

नेपालका मिटरव्याजी पीडितहरूको वार्षिक व्याजदर ११.८७ प्रतिशत वा १५ प्रतिशत मात्र भएर यत्रो आन्दोलन गर्नुभएको होला ? उहाँहरूको यथायथ वार्षिक लागत असाध्यै धेरै हुनुको अलावा अन्य विभिन्न खाले शोषण पनि भोग्नुभएको छ भन्ने कुरा त कार्यदलको परिभाषाले नै स्पष्ट गरेको छ। त्यसैले त अहिले पनि उहाँहरू मेची-महाकालीदेखि आफ्ना पीडा पोख्न काठमाडौं पैदल यात्रामा हुनुहुन्छ।

बैकहरूमा बैमासिक मात्र हैन, मासिक रूपमा निक्षेपमा व्याज तिर्ने तथा कर्जामा व्याज लिने चलन पनि हुन्छ। संसारभरि बैकिङ (इस्लामिक बैकिङ बाहेक) यसरी नै चल्छ। के संसारभरिका सरकारहरूले एकधरी मिटर व्याजी हुँदाहुँदै उहाँको भाषामा अर्कोधरी मिटरव्याजी (बैक) खडा गर्न लागे होलान् ? उहाँ स्वयम् प्रधानमन्त्री भएका बेला नेपाल इन्फ्रस्ट्रक्चर बैकको समुदायन तत्कालीन अर्थमन्त्री डा. युवराज खातिवडाले गर्नुभएको कुरा यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु।

२. कर्जाको धितोमा ठूला र साना बीचका विभेद गर्छन्- हुनेखाने जसलाई ऋण चाहिएको छैन उसलाई विना धितो ऋण दिन्छन्। ऋण चाहिने साना ऋणीहरूसँग चाहिँ एकदम राम्रो ठाउँको धितो (उहाँकै शब्दमा मुटु-कलेजो छात्री-छात्री) दिन्छन्।

तथ्य : बैकले कसैलाई पनि विना धितो (चल-अचल आदि सम्पत्ति नलिई) कर्जा दिँदैन। यथायथ के हो भने बैकसँग लामो समयदेखि ऋण लिएर विश्वास जितेका ग्राहकहरूको हकमा (साना-ठूला दुवै) बैकले अतिरिक्त धितो माग्नैन र कर्जा पनि तुलनात्मक रूपमा चाँडो स्वीकृत गर्छ। यस्ता राम्रा ग्राहकहरूलाई त ऋण बाँकी ५ पेजमा...

केही महत्व पूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

दुताफल

बिराटनगर वारम्पयन्त्र ४२००००
इटहरी वारम्पयन्त्र ५८०७०७
धरान वारम्पयन्त्र ५२०७९९
झरुवा वारम्पयन्त्र ५६०७०७
दुताफल वारम्पयन्त्र ०२३-५८०७०७
मकपुर वारम्पयन्त्र ०२३-५२०७०७

इन्टुलेन्स सेवा

जिविस गोर्खा ५२६३५३
नेरसो खोली ५८००४८
बिराटनगर उपतानपा ५२९२३६

अरुपताल

कोशी अ.अ.इ.म.र.ने.सी ५२४२३४
खोली अरुपताल ५८००४८
आँखा अरुपताल ५२३७०६
सुर्ख्या अरुपताल प्रावि.
०२३-५२६९४९, ५२२८७७
इन्टुलेन्स ९८०२७५३७७७,
९८०२७५३७०६

प्रहरी

प्राविचल क्षेत्रकार्यालय
०२३-४३५००७
जिल्ला प्रहरी कार्यालय
५३०३५८, ५२३९०७७०
नगर प्रका. बिराटनगर
५२९८५०, ५२०३६५, ७७०,
इ.प्र.का. खोली
८०७०८०२३०
इ.प्र.का. उर्लावारी
०२३-५४०००२
सिमा प्रहरी चौकी
०२३-४३५८४०

भ्रष्टाचार निवारणमा नागरिकको भूमिका रंगमञ्चमा सक्रियता बढाउँदै बालबालिकका

श्रेय शर्मा

भ्रष्टाचार भनेको के हो भन्ने बुझ्नु जरुरी रहेको देखिन्छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रण विश्व समुदायकै लागि एक चुनौतीपूर्ण कार्यको रूपमा रहेको छ। भ्रष्टाचार नेपालमा व्याप्त रहेको एउटा सुरुवा रोग जस्तै हो। राज्यका निकायहरू, निजी संस्था तथा सार्वजनिक संस्थाहरू, गैरसरकारी संस्थाहरूमा पनि भ्रष्टाचार भएको भन्ने समाचार यदाकदा पढ्न पाइन्छ।

के हो त भ्रष्टाचार ? अनलाईन पुस्तकालय 'विकि पीडिया'का अनुसार "भ्रष्टाचार भन्नाले दुई शब्द भ्रष्ट र आचारको सन्धी हो अर्थात् राम्रो आचार नभएको वा खसिएको को कारोबारलाई जनाउँदछ।"

भ्रष्टाचारलाई वृहत् नेपाली शब्दकोषले पतित आचरण र दूषित मर्यादाको रूपमा व्याख्या गरेको छ। नियम वा कानून विरुद्ध नैतिक पतन हुने गरी घुस खाइ पक्षपातपूर्ण निर्णय र व्यवहार गर्ने काम, भ्रष्ट मनसाय वा घुसखोरीको काम नै भ्रष्टाचार हो। भ्रष्टाचारको सम्बन्धमा ट्रांसपरेन्सी इन्टरनेशनल नेपालले सन् २०१३ मा नेपालमा गरेको एक अध्ययन अनुसार राजनीतिक क्षेत्रमा भ्रष्टाचारको सञ्जाल व्यापक रहेको तथ्याङ्कमा उल्लेख गरेको थियो।

ट्रांसपरेन्सी इन्टरनेशनल नेपालले देशका ५८ वटा नगरपालिकाका एक हजार व्यक्तिलाई गरेको सर्वेक्षणले जनतासँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने निकायहरूमा अत्यधिक भ्रष्टाचार हुने गरेको तथ्याङ्क सार्वजनिक गरेको थियो। ठीकै नेपालको उक्त सर्वेक्षण अनुसार मुलुकमा बितेका दुई वर्षमा भ्रष्टाचारको संख्यामा वृद्धि भएको उल्लेख गरिएको छ। आइले जारी गरेको विज्ञप्तिमा जनाइएको थियो।

उक्त तथ्यांक अनुसार सार्वजनिक क्षेत्र सबैभन्दा धेरै भ्रष्टाचारको दलदलमा फसेको बताइएको छ भने सार्वजनिक सेवा लिनको लागि व्यक्तिगत चिनजान हुनुपर्ने पनि बताइएको छ।

भ्रष्टाचार गम्भीर प्रकृति को सामाजिक अपराध भएका कारण यसलाई रोकथाम गरी सुशासन कायम गर्ने दिशामा संसारका प्रायः सबै मुलुकहरू लागि परेका छन्। भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न मुलुकहरूमा विभिन्न किसिमका सयन्त्रहरूको गठन भएको पाइन्छ। यो सबैभन्दा ठूलो समस्या हो जसले अशिक्षित, बोलन नसक्ने मानिसहरूलाई नष्ट गर्न सक्छ। यसले हरेक

श्रेय शर्मा

क्षेत्रमा हरेक प्रकारका व्यक्तिहरूको संलग्नता कम गर्न सक्छ। हामी विद्यार्थी भएकाले भ्रष्टाचार न्यूनीकरणमा विद्यार्थी र देशका सचेत, शिक्षित नागरिकको भूमिका निर्वाह गर्न सक्छौं। विकास र समृद्धिको मुख्य बाधक भ्रष्टाचार बनिरहेको छ। यो नेपालको मात्र समस्या होइन। आज अल्पविकसित र राजनीतिक अस्थिरता भएका देशमा ठूलो चुनौतीको रूपमा रहेको छ। राज्यमा सुशासन कायम हुन नसक्दा भ्रष्टाचार युक्त देशको सूचीमा नेपाल परेको छ। शासक र सरकारको नेतृत्वकर्ताको मुख्य नारा नै भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम गर्ने भन्ने नै हुन्छ। तर नेपालमा त्यसलाई व्यवहारमा कार्यान्वयन गर्ने संस्कारको खडेरी नै छ। अझ जसले देशमा भ्रष्टाचार र अनियमितता रोक्नुपर्ने हो, उनीहरूबाटै भ्रष्टाचारका घटनाहरू भइरहेका छन्। नागरिकले गरेका महत्त्व र पसिनामा नै सरकारी कर्मचारीहरूले आँखा गाड्ने गरिरहेका छन्।

यस्तो अवस्थामा कसैको एकलो प्रयासले मात्र देशमा

भ्रष्टाचार रोकन सम्भव छैन। यसका लागि त आम नागरिकको सहभागिता र खबरदारी आवश्यक छ। यसकारण पनि देशमा सुशासन कायम गर्न, विकास निर्माणमा भइरहेको अनियमितता रोकन र विकास आयोजनामा गुणस्तरियता कायम गर्नका लागि नागरिकले खबरदारी गर्नु पर्दछ। समाजमा हुने विकास नागरिकका लागि नै हो। त्यो विकास नागरिककै करबाट हुने हो। यसकारण पनि आफैले तिरको कुरामा गुणस्तरियता कायम गर्नका लागि नागरिकले चासो दिनु पर्दछ। त्यहाँ हुने अनियमितता र बदमासीलाई रोकन नागरिकले नै हिसाव खोज्नु पर्दछ। त्यतिमात्र होइन, हरेक नागरिकले आफ्नो गाउँ र टोलमा हुने विकास निर्माण र त्यहाँ हुने अनियमिततावारे अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई पनि जानकारी गराउन सक्छन्।

शिक्षित मानिसहरू संग, विद्यार्थीहरू लाई भ्रष्टाचार विरोधी मूल्यहरू स्थापित गरेर आफ्नो जीवन बानी परिवर्तन गर्न सक्षम हुने अपेक्षा गरिन्छ। एक असाधारण विद्यार्थी बन्ने प्रयास गर्नुहोस् किनभने राम्रोसँग अध्ययन नगर्नु पनि

भ्रष्टाचार हो।

एक असाधारण विद्यार्थी बन्ने प्रयास गर्नुहोस् किनभने राम्रोसँग अध्ययन नगर्नु पनि भ्रष्टाचार हो। अंक प्राप्त गर्न कुनै पनि प्रकारको धोखाधडी वा कुनै किसिमको गल्तीबाट टाढा रहनुहोस्। स्कोरको पछि नलाग्नुहोस्, पढाइको गुणस्तर विश्वस्तरीय छ कि छैन हेर्नुहोस्। प्रशासनको कुनै पनि गल्ती विरुद्ध युनियन मार्फत आवाज उठाउनुहोस्।

विद्यार्थी युनियन मार्फत भ्रष्टाचार मुक्त विचारधारा बनाउ। चेतनाको लागि बहस, छलफल प्यानल जस्ता कार्यक्रमहरू व्यवस्थित गर्नुहोस्। विद्यार्थीहरूसँग सम्बन्धित महत्त्वपूर्ण मुद्दाहरू लिनुहोस्। समाजमा न्यायको लागि आवाज उठाउ। भ्रष्टाचारको चपेटामा परेका मानिसहरूलाई नैतिक र कानुनी सहायता प्रदान गर्नुहोस्।

अहिले मुलुकमा भ्रष्टाचार गम्भीर चुनौतीको रूपमा बढ्दै गइरहेको र यसको सबैभन्दा ठूलो असर कमजोर वर्ग गरिव समुदायलाई परेको छ। भ्रष्टाचारकै कारण गरिव जनता भन्ने पीडित बन्दै गइरहेका छन्। भ्रष्टाचार कै कारण विकास निर्माणका काममा अवरोध हुँदै गएको छ, यसै कारण मुलुकले विकास पाउन सकिरहेको छैन। यदी हामी सचेत नागरिकहरू भ्रष्टाचारको विरोधमा उभिएनौं भने मुलुकको सार्वभौमसत्ता नै बाँकी नरहन पनि सक्छ। भ्रष्टाचारले राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई नै धरापमा पारेको छ। भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न सानो तिनो प्रयासले मात्र नपुग्ने भएका कारण पनि सम्पूर्ण नागरिकहरू एकजुट भएर भ्रष्टाचारको विरुद्धमा उत्रिनुपर्ने जरुरी भएको छ। (लेखक शर्मा आदर्श माध्यमिक विद्यालयका कक्षा ९ मा अध्ययनरत विद्यार्थी हुन्।)

रुवेला खोप अभियान बारे अभिमुखिकरण

संजय राजवंशी

कटहरी, १ दादुरा रुवेला खोप अभियान २०८०-८१ लाई सम्पन्न गर्न मोरङको कटहरी गाउँपालिकाले अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरेका छन्। कटहरी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा भवनको हलमा आयोजना गरिएको अभिमुखिकरण कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि कटहरी गाउँपालिका उपाध्यक्ष सीता देवी राजवंशीले खोपलाई जनता माफ प्रभावकारी रूपमा प्याउनु सबै वर्गले समन्वय

भूमिका खेल्नु पर्ने बताउँदै दलित पिछडिएका वर्ग लगायतका क्षेत्रमा यसको प्रभावकारी प्रचारप्रसार गर्नुपर्ने बताए।

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तरगत उक्त दादुरा रुवेला खोप अभियानको कार्यक्रममा विश्व स्वास्थ्य संगठन विराटनगरका सहजकर्ता अर्पण डिसिले भने नेपाल भर ७२ जिल्लाका ७३३ स्थानीय तहमा पूर्ण खोप घोषणा भईसकेको भएता पनि आर्थिक वर्ष २०७९-०८० मा १ हजार ३ सय ३९ जनामा रुवेला देखिएको बताए। उक्त कार्यक्रममा कटहरी

वडा नम्बर १ वडा अध्यक्ष हरिनारायण राजवंशी, वडा नम्बर २ का अध्यक्ष सुरेन्द्र राजवंशी, वडा ४ का अध्यक्ष जीवनवर यादव, वडा नम्बर ५ का समपत लाल सरदार लगायत वडा सदस्य तथा विभिन्न पदधिकारीको उपस्थिति रहेको थियो।

त्यसैगरी कार्यपालिका सदस्य श्याम मण्डल, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख शुक्ल प्रसाद साह लगायतको उपस्थिति रहेको थियो। कोशी प्रदेशमा रुवेला खोप अभियान फागुन १३ गते देखि चैत ३ सम्म संचालन हुनेछ।

अशोक शिवाकोटी

काठमाडौं। आफ्ना वृद्ध आमाबुवाको सेवागर्नु हरेक नागरिकको कर्तव्य भएको र त्यो कर्तव्य आजभोलीका मानिसहरूले विसर्दै गएको कुरालाई बालबालिकाहरूले नाटक मार्फत खबरदारी गरिरहेका छन्।

शैलीथियटर, रुसी सदन, संस्थागत विद्यालय संघ नेपाल (इसान) र ओजस थियटरले संयुक्त रूपमा आयोजना गरेका १५औं राष्ट्रिय बालनाटक महोत्सवको पाँचौ दिन रंग निर्देशक टंक चौलागाईंको लेखन, मञ्जु गिरीको निर्देशन र श्रीयन्त्र फउन्डेसन, मुलपानी प्रस्तोता रहेको नाटक सायमा बाल कलाकारहरूले यस्तो विचार पोखेका हुन्। नाटकमा कलाकारहरू अदमकाई, सदिक्षापौडेल, आशिष सुवेदी, आकृति भण्डारी, रुमिमनी फुयाल, कुशल श्रेष्ठ, निशा ढकाल, उज्वल कार्की, जेनिशा राउत, शंकर शाह, प्रशान्त भुजेल, सुश्रित खतिवडा, रोशन कार्की, त्रिशा थापा, अभिषेक घिमिरे, ललिता अधिकारी, दिया तामाङ आदि कलाकारहरूले नाट्य प्रस्तुतीलाई न्याय दिएका थिए। त्यस्तै हरिस थापा, विनिता पण्डित थापा, रिता आचार्य, सोफिया, बज्राचार्यले नाटक मञ्चनका लागि पार्श्व मञ्चमा सहयोग गरेका थिए।

नाटकले आफ्ना घरमा रहेका हरेक सदस्यहरू त्यसमा पनि ज्येष्ठ नागरिकहरूसँग बालबालिकाको निकट सम्बन्ध रहेको हुन्छ। परिवारले उनीहरूलाई अपमान र तिरस्कार गर्नाले उनीहरूको मनमा ठेस पुग्ने र आफ्नो परिवार प्रति नै वितृष्ण पैदा हुने र त्यही सिको बालबालिकाले समेत सिके हुनाले हरेक परिवारमा आफ्ना अग्रजहरूको सम्मान सबैव गर्नुपर्ने मुल सन्देश बोकेको थियो। कलाकारहरूले छोटो समयमै स्टेजमा लाइडसँग पूर्वाभ्यास गरेको र त्यसलाई चडै उत्तारको कुराको प्रशंसा भएको थियो।

निर्देशक गिरी सन् २०१० देखि निरन्तर रूपमा नाट्य गतिविधिमा लागिरहेकी सृजन शील युवा रंगकर्मी हुन्। मञ्जुश्री गुरुकुलम् नामक संस्थाकी अध्यक्ष समेत रहेकी गिरी थियटर मल, रागहिल, कितीपुर रंग मञ्चसँग पनि आवद्ध छिन् भने नाट्य कर्मी महासंघ, नेपालकी कोषाध्यक्ष पनि हुन्।

त्यस्तै सोही महोत्सवमा दर्शक दिर्घाको मन जित्न सफल इच्छा सिंको लेखन तथा निर्देशन रहेको एलिट गण्ड स्कुल चुच्चेपाटीको प्रस्तुती र नोना ज्वाली, आर्याश्री चौलागाईं, एलेक्स गिरी, आराध्या कार्की, एरिना सोनार, ल्हामु शेर्पा, आदिभक्त आदिको बेजोड अभिनय रहेको नाटक अनिच्छित सोच २०१२ पनि मञ्चन भएको थियो। नाटकले घर परिवारमा बालबालिका वातावरण नहुँदा परिवारका सदस्यहरूले बालबालिकाको इच्छा र भावनाको कदर नगरिँदा बालबालिकाको मनोविज्ञानमा पर्सनको असरको बारेमा अभिभावक बालालाई सचेत गराएको थियो।

हरेक अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीको सपनालाई बेवास्ता गर्दै आफ्नै सपनामात्र उनीहरू मथि लादने हो भने हरेक बालबालिकालाई 'मनोसामाजिक रोगले गम्भीर रूपमा च्याप्ने र याे भाइरसकै रूपमा फैलन पनि सक्ने' कुरालाई लिएर नाटकले बालबालिकाको सुन्दर भाषण प्रति चिन्ता व्यक्त गरेको थियो। स्टेज भाइरसको कारण मुख्यपात्र मायालाई गहिरो चोट लागेको र उनी विगत धेरै वर्षदेखि साइक्याट्रिकको मातहतमा एक अस्पतालमा उपचाररत हुन्छिन्। उनको परिवार भने उनको चित्र बनाउने सपनालाई बेवास्ता गर्दै एसइई मै बढी नम्बर लाउनमै केन्द्रित रहेकोले यो भाइरसले उनलाई आक्रमण गरेको कुरा पत्ता लागे पछिमात्र मना चिकित्सक हरूले उनको उपचार सुरु गर्न सक्षम हुन्छन् र नाटक को अन्त्यहुन्छ।

निर्देशक सिंह पनि बाल कलाकार देखि नै नाट्य क्षेत्रमा सक्रिय रहँदै आएका प्रतिभा शाली रंगकर्मी हुन्। उनले यसै विधार्सँग सम्बन्धित थुप्रै पुरस्कार पनि पाइसकेकी छिन्।

ट्राफिक नियमको पालना गरौं ।
सडक सुशासन कायम गरौं ॥

महासमिति बैठकको समापन सत्रमा डा. शेखर कोइरालाले राख्नु भएको महत्वपूर्ण

नेपाली कांग्रेसका सभापति ज्यू, पदाधिकारीहरू, केन्द्रीय सदस्यहरू, महासमिति सदस्यहरू, प्रदेश सभापतिहरू, र उपस्थित अन्य सहभागी साथीहरू नेपाली कांग्रेसको महासमिति बैठक सम्पन्न गरेर हामी सबै आफ्नो कार्यक्षेत्रमा फर्कौं छौं। बैठकमा उठेका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक लगायत सुशासनका विषयहरू माथि साथीहरू जुन गम्भिर तरिकाले मौखिक र लिखित रूपमा प्रस्तुत हुनु भयो त्यसले कांग्रेसमा उर्जा र उत्साह थप्ने छ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु।

आज हामी यसरी भेला भएर आफ्नो कर्मक्षेत्रमा फर्कन थाल्दा म केही भावुक भएको छु। आज हामी सबैले यस पुनित घडीमा विर्सन नहुने कांग्रेस इतिहासलाई स्मरण गर्नुपरेको छ।

१. देश विदेशबाट उर्जा, उत्साह र नयाँ कांग्रेसको सम्भावना बोकेर आउनु भएको महासमिति सदस्यहरू लाई न्यानो जय नेपालको अभिवादन गर्दै भविष्यको कांग्रेस कस्तो र कसरी निर्माण गर्ने भन्ने सन्दर्भमा यो बैठकले एउटा ठोस दिशा प्राप्त गरेको भनी बृहत छलफल, बहस र विवादले कांग्रेसको आन्तरिक जीवनमा जीवन्तता प्रदान गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

र लोकतान्त्रिक आन्दोलन मा लागेर अनेक दुःखकष्ट, बलिदान, प्रवासको कठोर जीवन, जेलनेलको यातना र आन्दोलनको क्रममा अविचलित भएका साथीहरूप्रति श्रद्धा, सम्मान र गौरव गर्दछु।

२. महासमितिको यो बैठक समापन भईरहदा आन्दोलनमा लागेर यथोचित सम्मान पाउन नसकेकाको खोजी गरेर तिनको उचित मूल्यांकन गर्ने कार्य र त्यस्ता व्यक्ति, घटना र मोडहरूको खोजी, अनुसन्धान गरी लिपिबद्ध गरेर राख्ने कामको थालनी होस्।

३. इतिहासका ती गौरवशाली क्षण र त्यसलाई दिशा

निर्देश गर्ने नेताहरूको स्मरण गर्दै हाम्रा अग्रजहरूले राष्ट्र निर्माणको लागि हामीलाई सुमिएका अभिभारा सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्न सक्थौं भनी हामी सबै आफ्नो कर्म क्षेत्रमा संकल्पका साथ फर्कौं छौं।

४. मलाई विश्वास छ, महासमितिको बैठक पछि हामी नयाँ कांग्रेसको भावना सहित उर्जावान भएर आफ्नो राजनीतिक कर्मभूमिमा फर्कौं छौं र कांग्रेसको आदर्श, मूल्य र मान्यतालाई आम नागरिक विच स्थापित गराउन कुनै कसर बाँकी राख्ने छैनौं। यो अठोट गर्दा हामी कहाँ चुक्यौं र किन हामीले राष्ट्रको अपेक्षा अनुभार हाम्रो देश नेपाललाई बल्ले योग्य बनाउन सकिरहेका छैनौं भनी चिन्ता मात्र होइन चिन्तन गर्न यो महासमितिबाट हामीलाई प्रेरणा मिलेको छ।

५. कांग्रेस पार्टी आफ्नो इतिहासप्रति गौरव गर्दै वर्तमानलाई आकार दिएर भविष्यन्मुख भएर अगाडि बढ्ने सन्देश महासमितिबाट प्राप्त भएको छ। एकातिर इतिहास प्रतिको जिम्मेवारी अर्कोतिर वर्तमान पुस्ताको समस्या सम्बोधन गर्दै भावी पुस्तालाई पार्टी विचार, मूल्य र आदर्शसंग अवगत गराउने सोच नै कांग्रेस भावना हो, विपी विचार हो भनी म बुझ्दछु। तसर्थ पार्टीको गुमेको मूल्य, पद्धति, विचार र आदर्शलाई पुनर्स्थापित गर्दै पार्टीको आन्तरिक जीवनमा कसरी पूर्णजागरण प्रवाह गर्ने भन्ने चिन्तालाई सम्पूर्ण कांग्रेसजनको सामूहिक चिन्ता मात्र होइन चिन्तन बनाएर लैजानुपर्ने आजको चुनौति छ। यसको लागि एकातर्फ हँदै अब अगाडि बढ्नुको विकल्प छैन। एकातर्फ आधारहरू निर्माण गर्नुपर्ने दायित्व अझै हामी सबैको काँधमा छ। मेरो सारा प्रयत्न यसैमा छ र म चाहन्छु एकपटक इतिहासतर्फ फर्केर हाम्रा दिवंगत नेताहरूलाई साक्षी राखेर संकल्पका साथ अगाडि बढ्दा हामी एकातर्फ भएर ठिक बाटो पहिल्याउन सक्छौं।

६. देशभित्र उठेका मुद्दाहरू र पार्टीलाई सुधार गर्ने विषयहरू

माथि हामीले गम्भिर बहस र विचार राख्यौं। कांग्रेसको गौरवशाली इतिहासलाई अधुण्य राख्न साथीहरूबाट अनेक सुझावहरू पनि आए। भविष्यको कांग्रेस कस्तो हुने र कसरी अगाडि बढ्ने भन्नेबारे पनि सकारात्मक सुझावहरू आए।

७. मैले धेरै पहिलेदेखि भन्दै आइरहेको छु। कांग्रेस आफ्नो मौलिक पहिचानबाट पर जान हुँदैन। त्यो भनेको कांग्रेसले आफ्नो मूल्य मान्यता र आदर्शप्रति अविचलित रहेर देश र देशवासीको रुपान्तरण गर्ने हो। कांग्रेसको समर्थन क्षेत्रलाई विस्तार गर्ने हो। कांग्रेस खुम्चिनु भनेको देशमा लोकतन्त्रको विस्तार अवरुद्ध हुनु हो। म ती साथीहरूको भावना र विचारसंग सहमत हुँदै कांग्रेस देशव्यापीरूपमा सशक्त भएर आफ्नै विचार, संगठन र कार्यकर्ताको विश्वास र भरोसामा लोक प्रियरूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ भन्ने विचार राख्छु। अर्थात् मुख्य कुरा आम नागरिकलाई लोकतन्त्रको माध्यमबाट देशमा सुख, समृद्धि र सुशासन हुन्छ भन्ने प्रत्याभूति दिनुपर्ने रहेको छ। लोकतन्त्रको पर्यायवाची कांग्रेस भएकोले स्वभाविक रूपमा यो कार्यभार कांग्रेसको काँधमा आएको छ।

यो बैठकमा ४ वटै समुहमा व्यापक छलफल भएको छ। महासमिति साथीहरूको भावनालाई प्रतिबिम्बित हुने गरी केन्द्रीय कार्यसमितिबाट परिमार्जन गरिने छ। यसै सन्दर्भमा हालको निर्वाचन प्रणालीलाई परिवर्तन गर्न सबै राजनीतिक दलहरूसँग संवादको लागि नेपाली कांग्रेसले पहल गर्ने छ।

८. आम नागरिक आर्थिक कठिनाई, महंगी, बेरोजगारी, दण्डिहनता, भ्रष्टाचार, र कुशासनले आक्रान्त छन। निश्चय नै यस्तो कोलाहलपूर्ण अवस्थाले हामीलाई सुध्ने र सच्चिने दबाव दिइरहेको छ भनी मैले बारम्बार भन्ने गरेको छु। कांग्रेसले इतिहासमा कैयन पटक आफूलाई नागरिक भाव अनुसार परिमार्जन र सुधार गर्दै मुलुकको आर्थिक र सामाजिक चेतनालाई सम्बोधन गरेको छ र यो पटक पनि कांग्रेसले आफू भित्रको लोकतान्त्रिक चरित्रलाई नेपाली जनता

माफ प्रस्तुत गरेको छ।

९. तर मैले यसो भनीरहँदा विगत साढे तीन दशकको लोकतान्त्रिक समय हामीले पूर्णरूपमा खेर फालेका छौं भनी शिर झुकाउनु पर्ने कुनै कारण छैन। यस विचमा लोक तान्त्रिक समाजवाद निर्माणको यात्रामा हामीले केही सफलता प्राप्त गरेका छौं भनेर भन्ने आधार छन। खासगरी सामाजिक पूर्वाधार को क्षेत्रमा र नागरिकको सचेतनाको वृद्धिलाई लिएर दक्षिण एसियामा हामी खराब अवस्थामा छैनौं।

१०. पार्टीमा निष्ठावान, निस्वार्थ र संघर्षशील साथीहरू ओभरलमा परे भन्ने आम गुनासो छ। पार्टीमा अवसरको न्यायोचित वितरण हाम्रो सामु चुनौतीको रूपमा खडा भएको छ। यसलाई उचित ढंगले सम्बोधन गर्दा पार्टीमा उर्जा प्रस्फुटन हुन्छ भन्ने कुरा मैले बुझेको छु।

११. पार्टी संगठन मेशिन हो, मेशिन चलाउने कार्यकर्ताहरू पार्टीको रिडका हड्डी हुन। नेताहरू पार्टीका मूल्य, मान्यता, विचार र आदर्श बोक्ने सन्देश प्रवाह गर्ने संवाहक हुन। यि पक्षहरूको संयोजन र व्यवस्थापन गरेर अगाडि बढ्दा पार्टीको चक्का अगाडि बढ्छ। हामी जो नेतृत्व तहमा छौं। हाम्रा विचार, व्यवहार र जीवनशैलीबाट कार्यकर्ताहरूले उर्जा र उमंग प्राप्त गर्छन। महासमितिको यो बैठकमा यसबारे साथीहरूले गम्भिरतापूर्वक आफ्नो विचारहरू प्रकट गर्नुभयो।

अन्तमा, आम जनतामा गम्भिर रूपमा “यो देशमा केही हुँदैन” भन्ने न्यारेटिभ निर्माण भएको छ। यो निराशाको न्यारेटिभलाई चिर्न राज्य संयन्त्रमात्र पर्याप्त छैन, पार्टी संगठन व्यापकरूपमा परिचालित भई यो देशवासीको सुन्दर भविष्य निर्माण गर्ने कांग्रेस हो भन्ने अभियानमा हामी सबै आजैबाट जुटौं।

महासमिति बैठकमा उपस्थित भएर आफ्नो अमूल्य मत र सहभागिता जनाउनु भएका सबैलाई म हृदयदेखी आभार व्यक्त गर्दछु, साथै कांग्रेस रुपान्तरणको मेरो अविचलित यात्रा जारी छ भन्ने प्रण पनि तपाईंहरू समक्ष गर्दछु। जय नेपाल।

डा. शेखर कोइराला
२०८० फागुन १०
गोदावरी, ललितपुर

जीवन विकासलाई दश विधामा पुरस्कार

विराटनगर। ‘चौथो राष्ट्रिय लघुवित्त सदस्य सम्मेलन’मा जीवन विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाले संस्थागत उद्यमशीलता विकास तर्फ उत्कृष्ट घोषित हुँदै एक लाख रुपैयाँ नगद पुरस्कार प्राप्त गरेको छ।

फागुन ५ देखि ६ गतेसम्म सञ्चालित सम्मेलनमा मोरङको कटहरीमा केन्द्रीय कार्यालय रहेको जीवन विकासले संस्थागत उद्यमशीलता विकास उत्कृष्ट घोषित हुँदै एक लाख रुपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गरेको हो। सम्मेलनमा जीवन विकास लघुवित्त संस्था, लघुवित्तका कर्मचारी र सदस्यले मात्रै विभिन्न दश विधामा उत्कृष्ट हुँदै पुरस्कार पाएका छन्।

संस्थागत उद्यमशीलता विकास तर्फ उत्कृष्ट घोषित भएको जीवन विकास लघुवित्त अति विपन्नको उत्थान गर्ने उत्कृष्ट संस्था पनि बन्यो। जीवन विकासले धि जिरौं (शून्य गरिबी, शून्य बेरोजगारी र शून्य खुद कार्वन उत्सर्जन) क्लब प्रवर्द्धन तर्फ पनि उत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त गरेको छ।

जीवन विकास लघुवित्तकी सदस्य जहदा गाउँपालिका- ४ मोरङकी किरणदेवी कोइरी उत्कृष्ट र उदाहरणीय कृषि कार्य गरे बापत पुरस्कार भइन्। यो पुरस्कार कोइरीसहित अन्य नौ संस्थाका एक-एक जना सदस्यले पनि पाएका छन्।

उत्कृष्ट उद्यमी पुरस्कार जीवन विकासकी सदस्य नर्सिमा खातुनले प्राप्त गरिन्। विराटनगरकी खातुनले श्रीमान र छोरालाई उद्यमी बनाएकी छन्।

अति विपन्नको उत्थान गर्ने उत्कृष्ट सहयोगी कर्मचारी पुरस्कार जीवन विकास लघुवित्त नदीताल सल्लाही शाखामा कार्यरत वरिष्ठ सहायक सन्तोषकुमार मण्डलले प्राप्त गरे। सो पुरस्कार चमेरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका फिल्ड प्रबन्धक अर्जुन पासवानले पनि पाएका थिए।

उद्यमशीलता विकासमा उत्कृष्ट र उदाहरणीय कार्य गरे बापत जीवन विकास लघुवित्त अमाहीबेल्हामा कार्यरत वरिष्ठ सहायक अन्तोपकुमार साहले पनि पुरस्कार प्राप्त गरेका छन्। यो विधामा उनीसहित पाँच जनाले पुरस्कार पाएका थिए। जीवन विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाकी सदस्य गुलशन खातुनले उत्कृष्ट केन्द्र प्रमुखको पुरस्कार प्राप्त गरिन्। यो विधामा अन्य १० वटा संस्थाबाट एक-एक जनाले उत्कृष्ट केन्द्र प्रमुख पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए। जीवन विकास लघुवित्तले धि

जिरौं (शून्य गरिबी, शून्य बेरोजगारी र शून्य खुद कार्वन उत्सर्जन) क्लब प्रवर्द्धन तर्फ उत्कृष्ट र उदाहरणीय कार्य गरेबापतको पुरस्कार प्राप्त गरेको छ। यो पुरस्कार जीवन विकाससँगै चमेरी बचत तथा ऋण सहकारी र किसान बहुदेशीय सहकारी संस्थाले पनि प्राप्त गरेको छ।

धि जिरौं क्लब प्रवर्द्धनका लागि उत्कृष्ट कार्य गरेबापत जीवन विकास लघुवित्तका सामाजिक परिचालक पवनकुमार मलाहले पनि उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार प्राप्त गरेका छन्।

श्री जिरौं उत्कृष्ट क्लबको रूपमा जीवन विकास लघुवित्तले भ्रष्टाचारको बृद्धशान्ति गाउँपालिका- ६ मा गठन गरेको श्री जिरौं क्लब फर वातावरण पुरस्कार भएको थियो। जीवन विकाससँगै चमेरी बचत तथा ऋण र किसान बहुदेशीय संस्थाले गठन गरेको एक-एक वटा क्लब पनि पुरस्कार भएका थिए।

दुई दिनसम्म चलेको सम्मेलनमा ८०० महिला उद्यमी, लघुवित्त, सहकारीका कर्मचारी तथा सदस्यको सहभागिता थियो। सम्मेलन हरेक दुई-दुई वर्षमा हुँदै आएको छ।

अर्थमन्त्री डाक्टर प्रकाश शरण महतले उद्घाटन गरेको सम्मेलनले ‘स्वस्थ लघुवित्त, समृद्ध सदस्य’ नारालाई व्यवहारमा कार्यान्वयन गर्ने संकल्पसहित १२ बुँदे घोषणा पत्र जारी गरेको थियो।

तेस्रो सम्मेलनले अगाडि सारेको ‘घरघरमा उद्यम फैलाउँ, गरिबीलाई शून्य बनाउँ’ अभियानलाई मूर्त रूप दिने प्रतिवद्धतासहित जारी भएको घोषणा पत्रमा लघुवित्त मा देखिएका विविध विसंगति लाई अन्त्य गर्ने, सदस्य तथा संस्थाले समेटेका वर्गलाई सुसूचित गर्ने अभियान चलाउने, सदस्य तथा कर्मचारीको आचरण सुधार गर्ने, विपन्न महिलाहरूलाई कर्जा तथा बचतमा सहजीकरण गर्ने, लघुवित्तमा जोडिएका सदस्यका सन्तानलाई युवा उद्यमी बनाउन सहयोग गर्ने, वातावरणमैत्री र उद्यमशील समाज बनाउनको लागि युवा परिचालन गर्ने, वातावरण अनुकूलता प्रवर्द्धन गर्न वातावरणमैत्री गाउँ निर्माण, प्रविधिमैत्री संस्था निर्माण र निष्क्रिय सदस्यलाई सक्रिय बनाउने अभियान चलाउने उल्लेख छ।

कर तिर्ने, राजश्व बढाऔं

कर तिर्नु कानुनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो। त्यसैले कर तिर्ने देशको राजश्व बढाऔं। स्थायी लेखा नम्बर लिनुहोस् हुक भएर व्यवसाय सञ्चालन गर्नुहोस्।

लेखा राखी हिसाबमा भर, हजुवामै नतिर्ने कर कर्तव्य ठानेर कर तिर्ने नव नेपाल निर्माणमा सहभागी बनौं। सामान किनौं गतिलो छानेर बिल मागौं अधिकार ठानेर।

अन्तरिक राजश्व कार्यालय विराटनगर

बैकहलले ...

आवश्यक परेमा हाम्रोबाट लैजानुसु है भनेर बेलाबेलामा भेटिरहन्छु पनि बैकहरूले यस्ता ग्राहकहरूबाट पनि भोलि के हो के हो भनेर व्यक्तिगत जमानत पत्र सकेसम्म लिन्छन् । नयाँ ग्राहक (ठूला-साना दुवै) जसको बारेमा बैक पूर्ण विश्वस्त छैन, उसलाई ऋण नदिन सक्छ, दिए पनि थप धितो मान्न सक्छ बैकले यसै गर्नुपर्ने हो, नत्र निक्षेपकर्ताको हित हुदैन ।

हाल बैकहरूले कुल कर्जाको ५ प्रतिशत विपन्न वर्गमा प्रवाह गर्नुपर्छ । त्यसैगरी, २०८१ असारसम्ममा कुल कर्जाको ११ प्रतिशत कर्जा लघु, घरेलु, साना तथा सभौला उद्यमका क्षेत्रमा (रु. १ करोडभन्दा कम रकमको कर्जा प्रत्यक्ष रूपमा विपन्न वर्गलाई दिएको कर्जा क्षेत्रमा) र थप ११ प्रतिशत कृषि समेतमा प्रवाह गर्नुपर्छ । सो बराबरको कर्जा प्रवाह नगरे बैकहरूले नेपाल राष्ट्र बैकलाई कर्जाको अधिकतम व्याजदरको हिसाबले हर्जाना तिर्नुपर्छ । फाटफुट्ट बैक बाहेक अधिकशले हर्जाना तिरेका छैनन् । वाणिज्य बैकहरू, विकास बैक र फाइनेन्स कम्पनीहरूले मात्र गत पुस मसान्तमा ३ खर्ब ३१ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी कर्जा विपन्न वर्गमा प्रवाह गरेका थिए । १५ प्रतिशतभन्दा बढी व्याज लिन नपाउने र साना कर्जा मात्र प्रवाह गर्न खोलिएका लघु वित्त संस्थाका ऋणीहरूको संख्या मात्र २७ लाख ३५ हजारभन्दा बढी छ ।

उपरोक्त तथ्यले प्रष्ट पार्दछ, बैकहरूले हुनेखाने ठूला मात्र हैन साना ग्राहकलाई पनि कर्जा प्रवाह गर्छन् । त्यसैगरी, धितोको सवालमा रु. २० लाखसम्मको कृषि लगायतका केही अन्य कर्जा प्रवाह गर्दा मोटर वाटो नपुगेको खेतीयोग्य जमिन पनि लिने गर्छन् । सकेसम्म राम्रो (लिलाम गरेको अवस्थामा बिक्री हुन सक्ने) धितो लिन कोज्नु त बैकहरूको कर्तव्य नै हो, भौत-खोलाको जग्गा लियो भने त उनीहरूमाथि प्रश्न उठ्छ, कारवाही हुन्छ । फेरि, धितो लिलाम गर्नुपर्ने अवस्था आएको खण्डमा पनि साँवा-व्याज भन्दा

बढी आएको रकम बैकहरूले ऋणीलाई नै फिर्ता गर्दछन् । नेपालका बैकहरूमा कर्जा प्रवाह गर्दा तयार गर्ने कागजातहरूलाई थप सरलीकृत गर्नु जरुरी छ ।

केही बैकहरूले एकताका वैदेशिक रोजगारीमा जाने नागरिकहरूलाई नागरिकता मात्र धितो राखेर कर्जा प्रवाह गरेका थिए । त्यो कर्जा लिने धेरैले बैकलाई फिर्ता गर्न मन पराउनुभएन किनकि नागरिकताको अर्को प्रमाणपत्र लिन मिलाहाल्यो । अहिले पनि व्यवसाय बाहेक थप धितो नलिई प्रवाह भएका साना सहूलियतपूर्ण कर्जामा निष्क्रिय कर्जा तुलनात्मक रूपमा बढेको छ । बुद्धले ढाँट कुरा नगर, कसैलाई नठग भनेर हामीलाई सिकाउनुभयो तर आज हाम्रो समाज त 'आए बाउको, गए साहुको' भनेर सोच्छ । यस्तो समाजमा बैकहरूले बिना धितो कर्जा प्रवाह गर्न सक्लान् ? धितो ले ऋणीलाई कडा मिहिनेत गर्न सिकाउँछ, अनुशासित बनाउँछ ।

३. बैकहरू नाफाखोरी जस्ता छन् । अरुले नकमाउने बैकले मात्र कमाउने ? यसरी कमाउने उसरी कमाउने । अर्ब अर्ब मुनाफा कमाउँछ । सस्तोमा पैसा लिन्छ र धेरै महँगोमा दिन्छ । निक्षेपकर्ता र ऋणीलाई हेर्नुपर्छ । नाफाखोरी हुनुहुँदैन आदि ।

तथ्य : चालु वर्षको ६ महिनामा वाणिज्य बैकहरूले ६७१ अर्ब ७३ करोड पूँजी लगानी गरेर २८ अर्ब ७७ करोड खुद नाफा कमाएको विवरण प्रकाशित गरेका छन् । यो प्रतिफल लगानीको १० प्रतिशत भन्दा कम हो, नाफाखोरीको परिभाषामा कतै पनि पर्दैन । बैकहरूले कर्जाको औसत व्याजदर र निक्षेपको औसत व्याजदर अन्तर ४ प्रतिशतभन्दा गर्न पाउँदैनन् । त्यसैगरी, लघुकर्जा प्रवाह गर्ने लघु वित्त संस्थाहरू तथा २ करोडसम्मका उद्यम व्यवसाय कर्जामा (आयात सम्बन्धी बाहेक) बैकहरूले आधार दर भन्दा २ प्रतिशतसम्म मात्र

प्रिमियम थप पाउँछन् । सबै प्रकारका निक्षेप र कर्जाका व्याजदर तथा अन्य सेवा शुल्क पारदर्शी हुनुपर्छ । जथाभावी लिन पाउँदैन । आरोप र तथ्यको बीच कुनै मेल छैन ।

नेपालको बैकिङ क्षेत्र तुलनात्मक रूपमा बढी पारदर्शी र ग्राहकमैत्री छ । नेपालका बैकहरूमा कर्जा प्रवाह गर्दा तयार गर्ने कागजातहरूलाई थप सरलीकृत गर्नु चाहिँ जरुरी छ । नेपाल राष्ट्र बैकले केही वर्ष पहिलेको मौद्रिक नीतिमा यो उल्लेख पनि गरेको थियो ।

४. बैकले धितो हेर्छ, ऋणको सदुपयोग भयो कि भएन भनेर हेर्दैन । भैसी किन्न लिएको पैसा तरल पदार्थमा लगायो कि ? मृत्-कलेजो जस्तो छानेर लिएको धितो छँदैछ भनेर ठान्छ आदि । तथ्य : कर्जा स्वीकृत गर्नुपूर्व नै कर्जाको प्रयोजन अध्ययन गर्नु अनिवार्य छ । त्यसपछि पनि आवधिक रूपमा बैकहरूले व्यवसाय कर्जाको अनुगमन गर्नुपर्छ । त्यसो गर्ने बैकहरू राष्ट्र बैकको कारवाहीमा पर्छन् । तथापि, मैले पनि कर्जाको केही दुरुपयोग भएको, केही ऋणीको धितोमा बैकहरूले नै आँखा लगाएको जस्तो कुरा सुनेको छु । निःसन्देह ती गलत काम हुन् र तिनलाई नियन्त्रण गरिनुपर्दछ तर त्यो संस्था धेरै कम प्रतिशतमा हुनुपर्छ ।

५. बैकहरूले कर्जाको व्याजदर परिवर्तन जथाभावी गर्छन् । कर्जा सम्झौतामा घटाउने/बढाउने भनेको हुन्छ, तर बढ्छ मात्र घटदैन । दुवैको सहमतिमा मात्र व्याजको दर परिवर्तन गर्नुपर्नेमा एकतर्फी रूपमा बैकले ९ प्रतिशत व्याज १४ प्रतिशत पुर्‍याउँछ, खल्लीमा बोकेको पैसा हैन भोलाभा बोकेको पैसाले पनि ऋण तिर्न पुग्दैन ।

तथ्य : २०७४ अघि बैकहरूले आफ्नो हिसाबले कर्जाको व्याजदर परिवर्तन गर्न सक्थे । २०७४/७५ बाट बैकहरूले आधार दरमा आएको परिवर्तनका आधारमा स्वतः कर्जाको व्याजदर घटबढ गर्न थाले । २०७८/७९ सालसम्ममा पनि कतिपय बैकहरूले कतिपय ग्राहकहरूको सहमति बिना वा करकापमा पारेर व्याजदर बढाएको पाइएपछि नेपाल राष्ट्र बैकले बढाएको व्याजदर बराबरको रकम सहमतिमै बढाएको भए पनि सुरूको सम्झौता भन्दा बढी लिएको रकम

समेत) फिर्ता गर्न लगायो र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतहरूलाई लिखित कागज नै गरायो । गत डेढ वर्षदेखि बैकहरूले एकतर्फी रूपमा कर्जाको व्याजदर बढाए भन्ने गुनासो सुनिएको छैन । व्याजदर घटबढमा मूलतः बजारमा उपलब्ध तरलता र केन्द्रीय बैकको नीतिले प्रभाव पार्दछ ।

जसरी गल्ली/कमजोरी नगर्ने मानिस हुँदैन, गल्ली/कमजोरी नहुने कुनै संस्था/क्षेत्र पनि हुँदैन । बैकिङ क्षेत्र दृष्टिले नुहाएको छ, सबै बैकहरू इमानदार छन् भनेर कसैले भन्न सक्दैन । केही खराब व्यक्ति/संस्थाहरू त जुनसुकै क्षेत्रमा पनि हुन्छन् । राम्रा संस्था/व्यक्तिहरूबाट पनि कहिलेकाहीँ गल्ली हुन सक्छ । सुधारको सम्भावना जहिले पनि रहन्छ, इमान्दारी आलोचनाको स्वागत गर्नुपर्छ । नेपाल राष्ट्र बैक तुलनात्मक रूपमा कडा नियामक भएकाले अधिकांश बैकले उसको नियम पालना गर्छन् । केही बैकहरूले स्वस्फूर्त रूपमा पनि राष्ट्र बैकको नियम पालना गर्छन् ।

नेपालको बैकिङ क्षेत्र तुलनात्मक रूपमा बढी पारदर्शी र ग्राहकमैत्री छ । नीति-नियम पालनाका मामलामा नेपालका अन्य क्षेत्रहरू भन्दा बैकिङ क्षेत्रको तुलनात्मक अवस्थाको अध्ययन गरेको कुरा प्रष्ट हुन्छ ।

आफूलाई केही कुरामा चित्त बुझेन भन्दैमा कसैलाई गलत आरोप लगाउनु उपयुक्त हुँदैन । बैकहरूलाई मिटरब्याजी भनेर आरोप लगाउनुहुने नेताहरूले बैकिङ व्यवसायको बारेमा थप अध्ययन गर्नु जरुरी छ । प्रतिपक्षी बलका नेताले पनि नेपाल राष्ट्र बैकका गभर्नर तथा डेपुटी गभर्नरहरूसँग चिया पिउँदै समग्र बैकिङका बारेमा आवधिक रूपमा औपचारिक छलफल गर्ने परिपाटीको थालनी गर्न सके २०८० माघ १९ को जस्तो अभिव्यक्ति आउँदैनथ्यो र जनतामा गलत सन्देश प्रवाह हुँदैनथ्यो । (नेपाल बैकर्स संघका पूर्व अध्यक्ष दहाल हाल फाइनेन्सियल लिटरसी नेपालका अध्यक्ष छन् ।)

अनलाईनबाट

तीन जिल्लाबाट
लागुऔषध सहित प्यार पकाउ

बिराटनगर । भूपा, मोरङ, उदयपुर र सुनसरी जिल्लाको छुट्टा छुट्टै स्थानहरूबाट लागुऔषध ब्राउनसुगर र गाँजा सहित ११ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेका छन् ।

सोमबार भूपाको अर्जुन धारा नगरपालिका-११ स्थित ३७ वर्षीया शोभा श्रेष्ठले आफ्नै घर कोठामा लागुऔषधको बेचबिखान गरिरहेको छ भन्ने गोप्य सूचनाको आधारमा अस्थायी प्रहरी पोष्ट बुढावारी र ईलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले चेकजाँच गर्दा उनको साथबाट लागुऔषध ब्राउनसुगर ५ सय ५० मिलिग्राम, विभिन्न कम्पनिका मोबाइल ११ थान, नगद ३७ हजार रुपैया, घडी ४ थान, इयरबड २ थान र पावरबैक १ थान सहित पक्राउ गरेको थियो । त्यसका साथै बेचबिखानमा संलग्न निजको छोरा १९ वर्षीय गोविन्द श्रेष्ठ, बुहारी १८ वर्षीया सन्ध्या चौधरी श्रेष्ठ र ईलाम सन्दकपुर-४ की २४ वर्षीया पलवी गुरुङ समेतलाई समेतलाई पक्राउ गरेको थियो ।

त्यसैगरी मोरङको विराटनगर-१५ ढाट स्थित भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेका भारतिय नागरीक २९ वर्षीय मो. सल्मानलाई बाउनसुगर १ ग्राम १२ मिलिग्राम सहित लागुऔषध नियन्त्रण ब्यूरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले पक्राउ गरेको थियो । उदयपुरको बेलका-९ स्थित ईलाका प्रहरी कार्यालय रामपुर ठोक्सिलाबाट खटिएको प्रहरी टोलीले स्थानीय २० वर्षीय निकेश पराजुलीलाई ५ सय मिलिग्राम ब्राउनसुगर सहित पक्राउ गरेको थियो । त्यस्तै प्रहरी चौकी भोक्राहा सुनसरीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले भोक्राहा नर्सिङ गाउँपालिका १ र २ को सिमानामा स्थित

रहेको गंहु बारीमा बेवारिसे अवस्थामा (८ बोरा) १ सय ९२ किलोग्राम गाँजा फेला पारी बरामद गरेको थियो ।

मोरङको केरावारी गाउँपालिका-१० स्थितमा विशेष सूचनाको आधारमा कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगर प्रादेशिक अन.सन्धान समूह (रिट) र ईलाका प्रहरी कार्यालय केरावारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले स्थानीय २५ वर्षीय सुमन तामाङलाई ब्राउनसुगर १ ग्राम ४ सय मिलिग्राम र नगद १४ हजार ४ सय ७० रुपैया सहित पक्राउ गरेको थियो । लागुऔषध नियन्त्रण ब्यूरो विभिन्न कम्पनिका मोबाइल ११ टोलीले विराटनगर-१५ स्थितमा चेकजाँचको क्रममा धरान-१८ का २२ वर्षीय जेम्स राईलाई ५९ मिलिग्राम ब्राउनसुगर सहित नियन्त्रणमा लिएको थियो ।

सोही दिन भूपाको बिर्तामोड-४ का २७ वर्षीय पूर्ण बहादुर बस्नेतलाई बाउनसुगर ५ सय ८० मिलिग्राम र नगद ८ हजार ४ सय ७५ रुपैया सहित ईलाका प्रहरी कार्यालय सुरङ्गाको प्रहरी टोलीले पक्राउ गरेको छ भने सुनसरीको प्रहरी चौकी घुस्किहाटबाट खटिएको प्रहरी टोलीले हरिनगरा गाउँपालिका-७ स्थितमा चेकजाँचको क्रममा प्रदेश ०१-०२-०४१ प १४६५ नम्बरको मोटरसाइकलमा सवार रहेका हरिनगरा-६ का २८ वर्षीय रब्बाम मियाँ र आदिल आलमलाई प्रतिबन्धित औपधी ट्रामाडोल १५ हजार २० ट्याब्लेट सहित पक्राउ गरेको थियो ।

लागुऔषध सहित पक्राउ परेका उनीहरूको सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयहरूबाट थप अनुसन्धान भईरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

सूचना सूचना सूचना

सडक क्षेत्रको दायाँ बायाँ रहेका छरछर काटिपुको सार्वजनिक अपराध हो । यसरी छरछर काटिपुको पाईडुमा नियम कानून बगोछिन कारवाही हुने व्यहोरा जाबकारी गराउँदै छौ । सडक हाब्रो सार्वजनिक सम्पत्ति हो, सडक संरक्षण र सम्बर्द्धन गरौ, सडक सफा राखौ र सडक अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔ ।

सडक डिभिजन कार्यालय
विराटनगर प्रदेश नं. १

खाना पकाउने ग्यास (एलपी ग्यास)

प्रयोगकर्ताहरूलाई सुरक्षासम्बन्धी

अति आवश्यक जानकारी

एलपी ग्यास अत्यन्तै प्रज्वलनशील पेट्रोलियम पदार्थ भएकोले यसको प्रयोगमा ध्यान सतर्कता घुम्न सावधानी अपनाउनु जरुरी हुन्छ । त्यस्तै खाना पकाउने ग्यासको चुहावटले हुने दुर्घटनाबाट बच्न हेतवका कुरामा विशेष ध्यान पुर्‍याउनु हुन सम्पूर्ण उपभोक्ताहरूमा अनुरोध छ ।

दुर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- सिलिन्डर स्थावर वा घुम्ती नहुनुपर्छ । भस्माभा सिलिन्डर सधैं ढाढो राखी प्रयोग नरो । सुताएर, धोदिएर प्रयोग नरो ।
- रेगुलेटर, रबर, पाइप, फुलोकासा उपकरणहरू नुसल्लेर भएको मात्र प्रयोग नरो । सधैं हरेक दुई वर्षमा ग्यासको पाइप चेकरो ।
- खाना पकाउँदा सधैं भत्काल, टोका कुला राखी र सुतीको कपडा लगाएर मात्र खाना पकाउने नरो ।
- काम सकिएपछि सधैं रेगुलेटर बन्द गर्ने नबिर्सौ ।

नेपाल आयल निगम
कोशी प्रदेश कार्यालय
विराटनगर

